

KAPITEL ET

TITANERNE VAR BORTE. De havde kæmpet mod hinanden for sidste gang. Sir Edward Feathers, gerne kærligt omtalt som Filth (Failed In London Try Hong Hong), og sir Terence Veneering, de to ypperste eksponenter for engelsk og international ret i bygge- og anlægsindustrien og de førende eksperter i forureningsetik, var døde. Deres veltjente panser havde knap nok raslet, da det faldt af dem, og i den stilfærdige landsby i Dorset, som de med et par års mellemrum begge havde trukket sig tilbage til (vel at mærke ved et tilfælde, for de havde hadet hinanden i over halvtreds år), begræd man deres bortgang og spekulerede på, hvem der mon var værdige til at købe deres huse.

Som de dog havde hadet! I mere end et halvt hundrede år var de stødt på hinanden overalt i verden, ansigt til ansigt, Hektor og Akilleus, som regel på slagmarker langt væk hjemmefra, hvor de – afhængigt af klienten – enten fremhævede eller nedgjorde store ødelagte broer, smuldrende dæmnin-ger, faldefærdige nye veje hen over højdedrag, kloakføringer, vindmølleparker, bølgebrydere og rigmænds utætte svømmebassiner. At de i en høj alder var endt med at købe huse ved siden af hinanden i en landsby, hvor der absolut ikke var

noget at foretage sig, måtte skyldes noget, de tilbagelænedes guder på Olympen en sløv dag havde fundet på for at give den juridiske verden noget at le ad.

Og latteren havde været akavet, for det havde i mange år heddet sig – nå ja, det vidste jo enhver – at Edward Feathers' afdøde hustru Betty havde været Sir Terrys elskerinde. Eller måske ikke lige nøjagtig elskerinde. Men noget. Der havde været noget mellem dem. Nå ja, der havde været kærlighed.

Elisabeth – Betty – Feathers var død et par år inden sir Terrys ankomst inde ved siden af.

Hendes mand, Gamle Filth, sir Edward, denne mægtige klippe af en mand havde siddet oven for hende på terrassen med en gin tonic ved hånden imens og foregivet at skyde råger med sin spadserestok, og han var blevet ladet sønderknust tilbage, ganske enkelt.

Fugle og dyr betød meget for Gamle Filth. For en evighed siden havde hans gamle skoleleder lært ham om fugle. Det var fugle, naturens sprog samt skolelederen, der kort og godt gik under navnet "Sir", der havde helbredt ham for hans forfærdelige stammen og gjort ham i stand til at blive advokat.

Hans hus, Dexters, lå i en lang, smal sænkning neden for bakken med selve landsbyen, omgivet af træer og hjemsøgt af fugle. Efter hans låge, højere oppe ad den samme frakørsel og ude af syne, lå Veneerings hus med samme udsigt, bare højere. Veneerings højere og mørkere træer bøjede sig ind over vejen, men dem holdt rågerne sig fra. Råger, mente Gamle Filth, valgte selv deres venner. De forlader kun en ven, hvis de kan mærke en forestående katastrofe. Hver aften ved sengetid og hver morgen lå Filth rank som en skildvagt i sengen med sin stribede termopyjamas knappet helt op og lommetørklædet i brystlommen nydeligt foldet, lyttede til rågerens energiske

skræppen og følte sig tryk. Så længe han kunne høre deres lidenskabelige disputer, ville han ikke komme til at savne tilværelsen i handelsretten.

Han kunne dog godt have tænkt sig, at de som fugle betragtet havde været mere renlige. Deres reder var gamle og kæmpestore. Rodede og beskidte. Selv var Filth nærmest overdrevent renlig. Hans fingernegle og tånegle skinnede som perlemor (fodterapeut på hjemmebesøg hver sjette uge – femogtyve pund per gang), hans hår var stadig ikke blevet gråt, men var fortsat krøllet og efterårsgyldenbrunt. Hans hud var glat og skinnende og stort set uden rynker. Han duftede – temmelig markant – af kulsæbe, en vare der i mange dele af landet var begyndt at blive sjælden.

“Han må have haft noget at skjule,” sagde de unge advokater. “Noget modbydeligt ude i haveskuret.” “Hvad, Gamle Filth!” udbrød de. “Umuligt!” De tog naturligvis fejl. Eddie Feathers, Queen’s Counsel, havde lige så meget at skjule som alle andre.

Men hvad det så end var, kunne det ikke have noget med penge at gøre. Den slags talte han aldrig om. Han var gentleman til det sidste. Der måtte have været spandevise af penge et sted. Spandevise i umådelige mængder, takket være hans mange årtier lange internationale praksis. Og han brugte ingenting, eller i hvert fald ikke ret meget. Måske nok en smule mere end den mystiske Veneering inde ved siden af. Filth var ikke forfængelig. Nok spadserede han rundt på småvejene i dyrt tweedtøj, men det var meget gammelt. Ikke specielt sjov, men heller aldrig opblæst. Hvis han overhovedet rugede over sine velplejede millioner, som ulastelige vekselere tog sig af, tænkte han i hvert fald ikke særlig meget på dem. Indimellem spøjte han med dem. “Åh jo, jeg har ‘af

Østens pragt opkrævet skat’,” sagde han, “ha-ha,” med et citat hentet hos Sir, hans gamle skoleleder.

Han gik aldrig i teatret eller læste poesi, for han kom alt for let til at græde.

Efter nogen tid havde sløvheden sænket sig over Filth. Han havde ikke længere energi til så meget som at overveje at flytte. Og måske var hans gamle fjende oppe ad skråningen begyndt at have det ligesådan. De besøgte aldrig hinanden. Hvis de indimellem tilfældigvis passerede hinanden på afstand i forbindelse med en eftermiddagsspadsretur ude på vejen, vendte de begge to blikket bort.

Imidlertid måtte der efter godt et års tid være sket noget. Man talte aldrig om det, ikke engang i landsbyens butik, men der sås forbløffende syn og hørtes gammeldags engelsk staccato-tale inde i klokkehyacintskovene. Det var sket i løbet af en tilsneet jul. Inden længe forlød det, at de to gamle stødere nu spillede skak sammen hver torsdag. Og da Terry Veneering døde på en latterlig sviptur – en fod i en sprække på en klippetop nede på Malta, efterfulgt af en blodprop – sagde Edward Feathers: “Det gamle fjols. Alt for gammel til den slags. Jeg sagde det jo til ham,” men blev samtidig overrasket over, hvor meget han savnede ham.

Ikke desto mindre afviste han at deltage i mindehøjtideligheden for Veneering inde i Temple Church i London. Der ville være kommet kommentarer, og Bettys navn ville være blevet nævnt. Uanset sin ophøjede fremtoning var Gamle Filth på ingen måde melodramatisk anlagt. Ikke det ringeste. Den dag blev han hjemme og tog notater til den nye udgave af *Byggekontrakter ifølge Hudson*, som han (smigrende nok, hans alder taget i betragtning) nogle år forinden var blevet

bedt om at revidere. Til aften fik han sig en whisky og en skive skinke og hørte nyhederne. Da han hørte bilerne med de sørgende fra landsbyen passere fra Tisbury Station forbi hans ende af vejen, kunne han godt mærke misbilligelsen over hans fravær passere hen over ansigtet som en våd klud; og vendte så blad.

Om aftenen kom der ikke nogen for at besøge ham, ikke engang den flirtende, gamle Chloe, der ellers konstant tropede op hos ham med shepherd's pie. Ej heller hans gartner eller hans rengøringsdame, der var kørt ind til mindehøjtideligheden i London og tilbage igen i gartnerens pickup. Ej heller Dulcie, der boede på Privilege Hill i nærheden og var hans måske ældste ven samt enke efter en kær, gammel dommer i Hong Kong, der var død for mange år siden og stærkt savnet. Dulcie var en lille, temmelig dum kvinde og landsbyens *grande dame*.

“Lad dem bare tænke deres,” sagde Gamle Filth ned i sin dobbelte maltwhisky. “Jeg er ude over alt det pjat.”

Men den næste omgang pjat tog han sig selv af, for den følgende jul rejste han alene ud til sit fødested, som han stadig kaldte Malajstaterne, og døde på vej ud af flyet.

KAPITEL TO

OG DERFOR SKULLE landsbyen Donhead St. Ague i Dorset en kold marts morgen af sted til sin anden mindehøjtidelighed i løbet af få måneder, den første for Veneering og den anden for Filth, igen ind til Temple Church, igen stå på Tisbury Station og vente på toget til London. Helt fremme stod en gruppe på tre og en gruppe på fire, alle afdæmpet og korrekt påklædt, men dog i hver sin ende af perronen, for selv om de var naboer, var de ikke ligefrem venner.

Gruppen på fire havde for nylig købt Veneerings hus, der ikke kunne ses nede fra vejen, men som var kendt for at være lige så iøjnefaldende og flamboyant og hæsligt som sin tidligere ejer og i lighed med sin tidligere ejer også holdt sig ude af syne. De var far, mor, søn og datter, meget *jævne* folk, forlød det, om end der var vage forestillinger om, at faren vistnok var en slags intellektuel.

Ud for togets forende stod landsbyens ældste, Dulcie, den gamle enke, sammen med sin datter Susan og sit tolvårige barnebarn Herman, et amerikansk barn, alvorlig og meget frimodig i sine holdninger. Dulcie var kun halvt så stor som ham, en lille kvinde i gråt molskind og en hat af noget, der godt kunne have været fjer fra landsbyens råger. Hatten var

købt for fyrre år siden i Bond Street med henblik på at fejre dronningens fødselsdag i Dar es Salaam, hvor Dulcies mand i sin egenskab af dommer havde været rolig og tilfreds, selv i forbindelse med hængninger.

Susan, Dulcies kraftige datter, var en dystert skikkelse med en usynlig ægteemand, der sjældent lettede sig fra Boston, Massachusetts. Bedste, mor og søn skulle rejse på første klasse med pladsreservation.

Gruppen på fire, som aldrig havde reserveret plads til noget som helst, trampede støjende rundt i forventning om at skulle kæmpe sig vej ind i den bageste togvogn, og var fuldt ud beredt på at skulle stå op hele vejen til Waterloo sammen med folk, der havde holdt fri i Weymouth og ville være enten fulde eller på stoffer eller synge og i gang med at drikke smoothies, og nogle af de tatoverede unge mænd ville være i kjole. Det ville gamle Dulcie dog blive forskånet for. Hun led af hjerteflimmer.

Gruppen på tre fandt sig til rette på første klasse. Susan kastede sig over krydsorden i *Daily Telegraph*, blev færdig med den på få minutter og kastede den fra sig med ordene: "Jeg ved ikke, hvorfor vi overhovedet tager af sted. Vi er knap nok kommet os over Veneerings."

"Åh, jeg er skam," sagde Dulcie. "Jeg fandt det ganske fornøjeligt."

"Det er ikke godt for dig, mor. Al den død. I din alder."

"Åh, det ved jeg nu ikke," sagde Dulcie. "På den måde er folk stadig i berøring med hinanden."

"Jeg bryder mig ikke om at røre ved folk."

"Jeg ved det, min ven," sagde Dulcie, så på sit barnebarn og undrede sig over, hvordan han dog nogensinde var kommet til verden.

“Jeg tror ikke engang, der overhovedet vil være nogen, vi kan huske, forstår du. Filth var langt ældre end dig. Du blev jo gift direkte fra skolen.”

“Gjorde jeg det? Jamen du godeste,” sagde Dulcie.

“Mor,” sagde Susan og rørte forbløffende nok sin mor på hånden, “du må ikke blive ked af det, hvis der ikke kommer ret mange. Hans alder taget i betragtning. Veneering var yngre.”

* * *

Men overraskende nok var der fuldt i kirken. Der var også unge mennesker – hvem i alverden var de? – og folk, der absolut ikke så ud til at være advokater. De enkelte grupper lod til at inddele sig i stammer, sådan som de nikkede og smilede til hinanden. Nogle af dem kiggede med høflig overraskelse, andre med mishag. Der var en dværg. Nå ja, selvfølgelig. Han havde været Filths overordnede sagfører gennem årtier – men var han ikke død? Her sad han så med et ansigt, der var rynket som en gammel nød, benene stikkende ud i luften og en kæmpestor, brun filthat i skødet, og havde anbragt sig på en af de pladser, som var forbeholdt ledende advokater. Og nægtede at flytte sig.

Den intellektuelle familiefar hviskede til sin kone, at dværgen var berømt, og at hun skulle give børnene besked om at se på ham. “Må være hundrede år gammel. De vil fortælle deres børnebørn om det. Påstået død de første ti gange. Havde en form for magt over Filth.” De to børn så ikke ud til at lade sig imponere, og den lille pige spurgte, om dronningen også ville komme.

En af kirkebænkene var optaget af flere generationer af

en familie med udlandsbriters særegne hudfarve. En bleg, ostelignende kulør lidt henad en Wensleydale. Der var en række med hakkakinesere og et par japanere, der blev irettesat for deres brug af mobiltelefon. Omme bag i kirken gik en kæmpestor, trist mand hvileløst rundt i nærheden af de middelalderlige riddergrave i gulvet med deres afbrækkede sværd og næser. "Advokater?" spurgte børnene, men den intellektuelle far var ikke helt sikker. Da det viste sig, at den gamle mand engang havde været universitetsrektor, blev han tilbudt en mere fornem plads, men det afviste han tavs.

Der var også Gamle Filths gartner og rengøringsdame, der denne gang havde formået at parkere pickuppen i selve Inner Temple og lige havde nået en hurtig frokost i The Chesire Cheese oppe på The Strand. Og der var en meget, meget gammel og høj kvinde, der lige var ankommet og smuttede ind blandt orientalerne i sin lange silkefrakke – lys pink – mens koret og orglet satte i med den første salme.

"Jeg vil vædde med, det var hans elskerinde," sagde den intellektuelle.

"Snarere hendes genfærd," sagde hans kone.

Og så begyndte de alle at synge "I Vow to Thee, My Country", og for Gamle Filth, som var født ved Black River i Malaysias jungle, svøbt i armene på en purung *ayah*, lykkeligt vugget i søvn af nattelydene fra vandet og træerne og usynlige væsener og våget over af andre guder, havde det land i alle tilfælde alligevel aldrig været England.

KAPITEL TRE

EFTER GUDSTJENESTEN kunne Dulcie mærke, at hun ikke havde lyst til at blive ret længe til sammenkomsten i festsalen på den anden side af Temple Yard. På vej ud af kirken var folk omgående begyndt at snakke. Samtalen gik lystigt. Der blev vinket farvel til dværgen, der drog derfra i en dyr bil og som en anden helt kastede sin hat ud til mængden. Gæsterne strømmede op ad trappen til Inner Temple Hall og hen i retning af champagnen. Dulcie klyngede sig til Susans arm; inde i salen bemærkede hun så, hvordan folk så usikkert på hinanden, før de kastede sig ud i noget. Hun så dem se afventende på hinanden og stadig holde afstand. Hun undersøgte – og genkendte – den grad af begejstring, de udbad sig et navn med. Hun bemærkede visse ting, der på det seneste var begyndt at bekymre hende. Og desuden foregik der så meget, hun tilsyneladende aldrig havde set før eller analyseret før, også selv om hun godt var klar over, at det var helt dagligdags og lige så sædvanligt som at se på uret eller give hånd. Men hvad i alverden betød det?

Hun var sikker på, at hun godt kendte de fleste af de aflange, snakkende, højrøstede ansigter, hvis blot hun kunne få børstet de linjer og furer af vejen, de nu var indhyllet i. Og

så den mærkelige, pergamentagtige, udtørrede hud! “Jeg er bange for, det alt sammen skyldes vores *cigaretter*,” sagde hun til en, der passerede forbi i lyserød silke. Kvinden forsvandt omgående væk fra scenen igen. Henne i et hjørne lod larmende mennesker til at lade dværgens hat gå rundt, og en hujen steg til vejrs. “Cowboys,” tænkte hun. “Det er jo den rene saloon.” Hun fortsatte hen langs de fine, lange vinduer, mens hun overalt hørte halvt genkendelige stemmer og navne på gamle, for længst bortgangne og savnede venner.

Men for hende var de ikke spor borte. Åh, aldrig! Lige siden skoletiden, og fuldstændig ligesom sin mor, havde Dulcie gemt både sine adressebøger og fødselsdagsbøger og en slidt autografbog fra før krigen. Nogle af navnene stod naturligvis ikke længere helt klart på siden. Nogle af dem havde Susan uden videre streget ud. (“Men der har *altid* været Vansittarts på Wingfield.” “Susan, lad *være* med at strege dem ud. Jeg skal kunne sende julekort.”) Jeg bliver nødt til at lære det der e-mail, tænkte hun. I morgen. “Susan – kan vi godt tage hjem?”

Susan hentede sin mors frakke. Dulcie havde naturligvis beholdt hatten på. Den kastede en behagelig, fjerdækket skygge, men hun ville ønske, hun havde tilhørt den nye generation (der ville have efterladt hatten i garderoben) og havde kunnet vise, at hun i modsætning til de fleste af de andre ikke var ved at blive tynd i toppen, men hun turde bare ikke rigtig. Hendes pelsfrakke var dyr, lige så let som uld og med en duft af Evening in Paris, der indimellem fik et gammelt næsebor eller to til at vejre i forbifarten.

Der var bestilt taxi til Waterloo Station og toget hjem, og det lykkedes at indfange Herman. Drengen stod stor og alvorstung og kiggede ud mod Themsen hen over Temple

Gardens, "hvor de, som du sikkert godt ved," fortalte han sin bedstemor, "lagde op til Rosekrigene."

"Hvor var det dejligt med limejuice," sagde Dulcie, "og *hvor* vi dog savnede det under krigen."

Herman sendte hende et olmt blik og sagde, at historie nu om dage tydeligvis kun var et anliggende for amerikanere.

"De har heller ikke så lang en historie at tage ved lære af," sagde Dulcie.

"Romantisk udsigt?" spurgte den tidligere rektor, der kom traskende forbi. "Goddag, Dulcie. Jeg hedder Cumberledge. Eddie og jeg voksede op sammen i Wales."

"Prægtigt," sagde Dulcie. "I dag kalder de det Cumbrien. Meget rørende. Herman, skat, jeg tror virkelig, vi må se at komme af sted."

"Themsen stank engang så meget, at de blev nødt til at rømme Underhuset," sagde Herman.

"Der kan også stinke ganske meget nu," sagde en ny QC, der kom forbi med et fyldt vinglas.

"Det må De vist hellere uddybe," sagde Herman, men advokaten var allerede væk. "Bedste, ingen vil tale med mig."

"Hvorfor skulle de det?"

"Og der er heller ingen musik."

"Altså, jeg mener heller ikke, at Gamle Filth var – vild – med musik, skat."

"Veneering var. Under alle omstændigheder kunne jeg bedre lide Veneering."

"Det siger du jo altid," sagde hans bedstemor. "Jeg ved ikke, hvordan du kan vide noget som helst om ham. Og han var sir Terence. Sir Terry Veneering."

"Bedste, jeg var ni. Han var hjemme hos dig. Hans hår lignede snor og havde en underlig gul farve. Han spillede blues

på dit klaver. Bedste, det *kan* du da huske. Der var også en rædsom mand til stede ved navn Winston Smith eller sådan noget. Ligesom i 1984. Jeg håber, at det er ved at være slut med ham Winston Smith, ligesom de fleste af de andre her. Hvorfor er lige mr. Veneering død? Han lagde mærke til mig. Jeg vil vædde med, at han var amerikaner. De glemmer aldrig én, amerikanerne. Filthy Feathers” (“Sir Edward,” sagde Dulcie) “havde ingen anelse om, hvem jeg var.”

“Der er taxien, Herman. Ti så stille.”

En lille gammel mand så ud til at følge efter dem på vej væk fra selskabet.

Hun havde set ham sidde i kirken med en togbillet til anden klasse stikkende op af brystlommen.

Da de satte sig ind i deres ventende taxi, satte han sig ind sammen med dem. “Dulcie,” sagde han, “jeg er Fiscal-Smith.”

Hele dagen havde navnet og ansigtet befundet sig i udkanten af Dulcies bevidsthed som et fjernt lysspor fra en død planet. Fiscal-Smith!

“Men du fortalte mig,” sagde hun, “at du aldrig mere ville komme til London igen efter Veneerings selskab. Jeg mener mindehøjtidelighed. Bor du ikke et sted ganske langt nordpå?”

“Godt morgentog. Darlington,” sagde han. “Min klapper kørte mig dertil fra Lone Hall. To timer til King’s Cross. Glimrende.”

“Hvad er en klapper?” spurgte Herman.

“Du ved udmærket, Dulcie, at jeg aldrig går glip af en mindehøjtidelighed. Andet ville jeg aldrig tage hened til. Nå ja, måske lige til en indsættelse ... Og jeg tror også godt, du kan huske, at jeg faktisk *var* forlover for Filth. I Hong Kong. Du var der selv. Sammen med Willy.”

“Ja,” sagde Dulcie – efter en kort tøven – mens hun med

flammende øjne og rædsomt klart mindedes, at Veneering ikke havde været til stede. Ikke i fysisk forstand.

Fiscal-Smith har aldrig rigtig været en af os, tænkte hun. Ingen kender noget som helst til ham nu om dage. Dukkede bare op ud af det blå. Ligesom Veneering. På nas hele livet. Om et øjeblik vil han bede om at komme hjem til Dorset sammen med os og få gratis bed and breakfast. Derefter vil han så fri til mig.

“Jeg er næsten treogfirs,” sagde hun og gjorde ham forvirret.

Han tog sin billigdagsbillet på anden klasse op af lommen og studerede den grundigt. “Jeg kom lige til at tænke på,” sagde han, “om jeg måske måtte tage med dig tilbage til Dorset? Blive der et par dage? Gamle dage? Snakke om Willy? Måske en uge? Eller to? Kunne det mon lade sig gøre?”

I toget satte han sig med det samme på Hermans reserverede plads. “Det der,” sagde Herman, “er ikke tilladt.”

“Retfærdighed,” sagde Fiscal-Smith, “har ikke noget med jura at gøre.”

“I hvert fald kommer De til at hjælpe mig med at få mor med ud,” sagde Susan. “Niveauforskellen i Tisbury er meget stor.”

“Jeg ville heller ikke have noget mod en stor en lige nu,” sagde Fiscal-Smith, “eller for den sags skyld en lille en. Er her serveringsvogn?”

Det var der ikke. Rejsen blev en prøvelse. Fiscal-Smith fik vanskeligheder med billetkontrolløren, der var uvillig til at indrømme, at man med en halvt brugt returbillet på en billigdag til en anden del af landet havde ret til en plads på første klasse. Fiscal-Smith vandt sagen, som han også ved tidligere

lejligheder var blevet kendt for at gøre det, ved nådesløst at udmatte forsvaret, der gik rystet ud gennem svingdøren. "Lat-terlig mand. Helt uerfaren," sagde Fiscal-Smith.

Til sidst nåede toget til Tisbury, hvor det måtte vente ude i kulissen på at lade hurtigtoget jage forbi. "Strålende ledelse," sagde Fiscal-Smith, da de kom frem til perronen, og som følge af dens bizarre højde gik den sædvanlige evakuering a la *Titanic* i gang, hvor passagererne sprang ud i den blå luft og blot håbede på at blive grebet. "Yderst farligt," sagde Fiscal-Smith. "Særdeles velkendt risiko, denne linje. 'Redde sig, hvo der kan.'" Så forsvandt han helt.

Dulcie og Susan blev reddet af den intellektuelle familiefar, der kom løbende hen ad perronen, tog Dulcie i armene og satte hende ned.

"Som De dog kan løbe," sagde hun til ham. "De har lige så lange ben som den kære Edward. Engang kunne man altid kende en engelsk gentleman på hans lange ben, ved De. Om end de på deres gamle dage alle sammen blev lidt løse i skankerne." Pludselig så hun for sig, hvordan Gamle Filths jordiske hylster lå og rådne på den engelske kirkegård i Dacca uden nogen til at lægge blomster, og hendes lyse øjne fyldtes med tårer. Nu er alle borte, tænkte hun. Ingen tilbage.

"Kør bare hjem med os," sagde familiefaren. "Vejret er gyse-ligt her til aften. Jeg sætter Dem af derhjemme. Vi har et tæppe i bilen."

Men hun sagde: "Nej, familien må hellere holde sammen. De kan tage Fiscal-Smith," tilføjede hun, dog uden at han lod til at høre det.

Fiscal-Smith havde allerede fundet frem til Susans gamle Morris Traveller ude på parkeringspladsen og holdt sig tæt op ad den.

“Nå ja, så bare hold øje med vores baglygter,” råbte familiefaren, der omgående forsvandt ud af syne i mørket og den øsende regn.

Mens Susan forsigtigt kørte bagefter, blev de alle tavse. De kom forbi Gamle Filths tomme hus nede i lavningen, men Dulcie lod være med at kigge ned på det. Hun tænkte på hans trofaste venskab og fine væsen. Hvad Fiscal-Smith tænkte, var ikke rigtig til at gennemskue. Bilen plaskede gennem søer af regnvand midt på vejen, syndfloden og mørket. Dulcie så lige frem for sig.

De begyndte først at tale igen, da de nåede frem til Dulcies statelige hjem på Privilege Hill, hvor der i løbet af få minutter blev tændt lys, skruet op for centralvarmen og det varme vand, sat suppe, brød og ost frem og tændt for nyhederne i fjernsynet.

Duften af mørkeblå hyacinter i vaser fik det til at svimle for dem, og inden gardinerne blev trukket for, viste vinduernes blankpolerede sorthed, at den våde og overskyede verden uden stjerner var forsvundet ud i uendeligheden. Dulcie kom endnu en gang til at tænke på den sidste scene i sidste akt.

“Hvorfor var alt lyset tændt hjemme hos ham?” spurgte Herman.

“Hjemme hos hvem? Hos Filth?” sagde Susan. “Det var det da ikke. Huset har været lukket af siden jul. Med kædelås på lågen.”

“Lågen bemærkede jeg ikke,” sagde barnebarnet, “men der var tændt lys over det hele. I hvert eneste værelse. Skinnede som altid. Men der så ud til at være endnu mere, end der plejede. Hvert eneste vindue strålede.”

“Der er vel gået ild i det, vil jeg tro,” sagde Fiscal-Smith og

gik på jagt i Dulcies barskab, sådan som gamle venner har
lov til at gøre.